

A Magyar Nemzeti Bank 23/2018. (V.14.) számú ajánlása

a piacműködtetők és adatszolgáltatási tevékenységet végzők vezető testületeiről

I. Az ajánlás célja és hatálya

Az ajánlás célja a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) elvárásainak megfogalmazása a piacműködtetők és adatszolgáltatási tevékenységet végzők vezető testületei új tagjainak kijelölése és jelenlegi tagjainak értékelése, valamint a vezető testületeire vonatkozó információk nyilvántartása tekintetében. Az MNB az ajánlás közzétételével kívánja biztosítani, hogy a piacműködtetők és adatszolgáltatási tevékenységet végzők esetében egységesen meghatározott feltételek mentén kerüljenek megállapításra a vezető testületeik tagjaira vonatkozó követelmények.

A piacműködtetők és adatszolgáltatási tevékenységet végzők működésére is vonatkozó, a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról szóló 2014. május 15-i 2014/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ (a továbbiakban: MiFID II) meghatározza a vezető testületekre, valamint az információnyilvántartásra vonatkozó szabályokat és alapelveket. Az uniós normáknak való megfelelést a magyar szabályozás a MiFID II vonatkozó rendelkezéseinek a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Tpt.), valamint a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bszt.) rendelkezései közé való beemeléssel biztosítja.

A piacműködtetők és adatszolgáltatási tevékenységet végzők vezető testületei kapcsán az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (a továbbiakban: ESMA) 2017. szeptember 28-án iránymutatást² adott ki (a továbbiakban: ESMA Iránymutatás). Az MNB az ESMA Iránymutatás által megfogalmazott elvárásokat alapul véve jelen ajánlásban határozza meg a piacműködtetők és adatszolgáltatási tevékenységet végzők vezető testületeivel szemben megfogalmazott elvárásait. Az MNB jelen ajánlás közzétételével biztosítja az ESMA Iránymutatásban foglaltaknak való megfelelést.

Az ajánlás címzettjei a Bszt. 4. § (2) bekezdés 52a. pontja szerinti piacműködtető és a Bszt. 6/A. §-a szerinti adatszolgáltatási tevékenységet végző (Bszt. 4. § (2) bekezdés 1c., 1d, illetve 11c. pontja szerinti APA, ARM, illetve CTP).

Jelen ajánlás a jogszabályi rendelkezésekre teljeskörűen nem utal vissza az elvek és elvárások megfogalmazásakor, az ajánlás címzettjei azonban kötelesek a kapcsolódó jogszabályi előírásoknak való megfelelésre.

II. Értelmező rendelkezések

1. Az ajánlásban használt fogalmak a Bszt.-ben és a Tpt.-ben meghatározottak szerint értelmezendők.

¹ HL L 173., 2014.6.12., 349—496. o

²<https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-154->

[271_guidelines_on_the_management_body_of_market_operators_and_data_reporting_services_providers.pdf](#)

III. Megfelelő időráfordítás

2. Az MNB elvárja, hogy a piacműködtető és az adatszolgáltatási tevékenységet végző szabályzattal rendelkezzen a vezető testülete feladatairól és felelősségéről, valamint előzetesen határozza meg az egyes beosztások átfogó munkaköri leírását és az elvárt időráfordítás mennyiségét.
3. Az MNB indokoltnak tartja, hogy valamely személy vezető testületi taggá választásakor a beosztáshoz kapcsolódóan elvárt időráfordítást írásban rögzítsék, továbbá elvárja, hogy a piacműködtető és az adatszolgáltatási tevékenységet végző kérje a jelölt írásbeli megerősítését arra vonatkozóan, hogy képes a beosztással elvárt időráfordítást nyújtani, beleértve annak lehetőségét is, hogy a piacműködtető és az adatszolgáltatási tevékenységet végző megnövekedett tevékenysége következtében többlet-időráfordítás válhat szükségessé. A jelölt személy adott beosztásra való tényleges kinevezése az írásbeli megerősítést követően történik.
4. Amennyiben a jelölt személyt olyan piacműködtető vezető testületének tagjává választják, amely tárgyévet megelőző évi mérlegfőösszege meghaladja a kétszázmilliárd forintot, az MNB elvárja a személy írásbeli megerősítését arra vonatkozóan, hogy megfelel a Tpt. 310/A. § (7) bekezdésében foglalt, ügyvezetői és a vezető testületben betöltött, nem ügyvezetői tisztségek számának korlátozására vonatkozó előírásoknak.
5. Elvárás, hogy a jelölt tájékoztatást nyújtson a piacműködtetőnek vagy adatszolgáltatási tevékenységet végzőnek az alábbiakról:
 - a) vezető testületben betöltött tisztségek más pénzügyi és nem pénzügyi szervezetekben, beleértve a valamely jogi személy megbízottjaként vagy vezető testület tagjának helyetteseként történő eljárást,
 - b) vezető testületben betöltött tisztségek elsősorban nem kereskedelmi tevékenységet végző szervezetekben,
 - c) egyéb beosztások és szakmai tevékenységek a pénzügyi szektoron belül és kívül, amelyek az időráfordításra kihatással vannak,
 - d) az a)-c) alpontok szerinti megbízások természete.
6. Szükséges, hogy a piacműködtető és az adatszolgáltatási tevékenységet végző vezető testületének tagjai tájékoztassák a piacműködtetőt és az adatszolgáltatási tevékenységet végzőt, amennyiben az 5. pont alapján nyújtott tájékoztatásban közölt adatok tekintetében lényeges változás áll be.
7. Az MNB elvárja a X. pont szerinti nyilvántartások frissítését minden alkalommal, amikor a vezető testület egy tagja tájékoztatja a piacműködtetőt vagy adatszolgáltatási tevékenységet végzőt a külső szakmai feladatainak változásáról, illetve minden alkalommal, amikor arról a piacműködtető vagy az adatszolgáltatási tevékenységet végző tudomást szerez. Az MNB

elvárja, hogy a változást követően a piacműködtető vagy az adatszolgáltatási tevékenységet végző ismételten értékelje, hogy a vezető testület tagja képes-e a szükséges időráfordítás biztosítására.

8. Az MNB megfontolásra ajánlja, hogy a jelölőbizottság (amennyiben van ilyen) vagy a felügyeleti jogkörben eljáró vezető testület a vezető testület tagjai által biztosított időráfordításokat összesített módon vegye figyelembe. A vezető testület ülésein való részvétel az időráfordítás egyik elemeként értelmezhető.

IV. A vezető testületben betöltött tisztségek számítása

9. Az MNB meglátása szerint amennyiben a vezető testületben betöltött tisztség vezetői és nem vezetői feladatokat is magában foglal, úgy ezt a tisztséget ügyvezetői tisztségnek kell tekinteni.
10. Amennyiben a vezető testületben betöltött több tisztség a Tpt. 310/A. § (8) bekezdése értelmében egy ügyvezetői tisztségnek minősül (egyazon csoporton belül betöltött ügyvezetői vagy vezető testületben betöltött, nem ügyvezetői tisztségek, illetve az olyan vállalkozásokban betöltött ügyvezetői és vezető testületben betöltött, nem ügyvezetői tisztségek, amelyekben a piacműködtető befolyásoló részesedéssel rendelkezik), az a vezető testületben betöltött tisztség akkor tekinthető ügyvezetői tisztségnek, ha legalább egy ügyvezetői tisztséget magában foglal.
11. Az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha minden olyan vállalkozásban betöltött ügyvezetői vagy vezető testületben betöltött, nem ügyvezetői tisztség, amely vállalkozásban a piacműködtető befolyásoló részesedéssel rendelkezik, a vezető testületben betöltött egyazon tisztségnek minősül. Ezt az egy tisztséget célszerű hozzászámítani a piacműködtetőben betöltött ügyvezetői vagy vezető testületben betöltött, nem ügyvezetői tisztséghez.
12. Ajánlott, hogy minden, egyazon csoporton belüli leányvállalatban betöltött ügyvezetői vagy vezető testületben betöltött, nem ügyvezetői tisztség és a piacműködtetőben betöltött ügyvezetői vagy vezető testületben betöltött, nem ügyvezetői tisztség a vezető testületben betöltött egyazon tisztségnek minősüljön.
13. Indokolt, hogy amennyiben az egyazon csoporton belüli leányvállalatok más vállalkozásokban rendelkeznek befolyásoló részesedéssel, az ilyen vállalkozásokban betöltött ügyvezetői vagy vezető testületben betöltött, nem ügyvezetői tisztségek a vezető testületben betöltött külön tisztségnek minősüljenek. Következésképpen a leányvállalatokban és a piacműködtetőben betöltött ügyvezetői vagy vezető testületben betöltött, nem ügyvezetői tisztség egy tisztségnek, míg a vállalkozásokban betöltött ügyvezetői vagy vezető testületben betöltött, nem ügyvezetői tisztség másik, különállótisztségnek minősüljön.
14. Az elsősorban nem kereskedelmi tevékenységet végző szervezetekben betöltött ügyvezetői vagy vezető testületben betöltött, nem ügyvezetői tisztségeket nem szükséges figyelembe venni a vezető testületben betöltött tisztségek számának meghatározásakor. Mindazonáltal az

ilyen tevékenységeket szükséges figyelembe venni az érintett tag időráfordításának értékelésekor.

15. Elsősorban nem kereskedelmi tevékenységet végző szervezetek egyebek között az alábbiak:
- a) az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 2. § 6. pontja szerinti civil szervezetek,
 - b) egyéb nonprofit szervezetek,
 - c) olyan vállalkozások, amelyeket kizárólag a vezető testület tagjának magánjellegű gazdasági érdekeltségei kezelésére létesítettek, feltéve, hogy az nem igényel napi kezelést.
16. A 9-15. pontban fogalt elvárások a Tpt. 310/A. § (7) bekezdése szerinti, a tárgyévét megelőző évben kétszázmilliárd forintot meghaladó mérlegfőösszeggel rendelkező piacműködtető vezető testületére alkalmazandók.

V. Szaktudás, készségek és tapasztalat

17. Az MNB elvárja, hogy a piacműködtető és az adatszolgáltatási tevékenységet végző biztosítsa, hogy a vezető testület tagjai együttesen rendelkezzenek a vezető testület feladatai teljesítéséhez és kötelezettségei ellátásához szükséges vezetői kompetenciákkal, valamint a vezető testület méretének megfelelően rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel a vállalkozás tevékenységeiről és az azokhoz kapcsolódó kockázatokról. Az MNB álláspontja szerint a vezető testület együttes alkalmasságának megítélésekor az alábbi tudás és tapasztalati területeken meglévő ismereteket javasolt figyelembe venni:
- a) a piacműködtető, illetve az adatszolgáltatási tevékenységet végző minden lényegi tevékenysége,
 - b) számvitel és pénzügyi beszámoló,
 - c) stratégiai tervezés,
 - d) kockázatkezelés,
 - e) megfelelés (compliance) és belső ellenőrzés,
 - f) információtechnológia és biztonság,
 - g) adott esetben a helyi, regionális és globális piacok ismerete,
 - h) szabályozási környezet,
 - i) adott esetben a nemzet(köz)i csoportok és csoportszerkezethez kötődő kockázatok kezelése.
18. Az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a vezető testületbe jelölt személyek a felelősségükkel arányos mértékben rendelkeznek naprakész ismeretekkel a piacműködtető, illetve az adatszolgáltatási tevékenységet végző tevékenységéről és a kapcsolódó kockázatokról, a piacműködtető, illetve az adatszolgáltatási tevékenységet végző vezetési elveiről, a betöltendő beosztásról és a kapcsolódó felelősségről, illetve adott esetben a csoport szerkezetéről. Ez az ismeret magában foglalja azon területek működésének megfelelő ismeretét is, amelyért az adott tag nem közvetlenül felelős, de amiért a vezető testület többi tagjával együttesen felelősséggel tartozik.

19. Az MNB elvárja, hogy a képzettség tekintetében kerüljön figyelembevételre a képzettség szintje és profilja, valamint az, hogy a képzettség a pénzügyi szolgáltatásokra, tevékenységekre vagy a 17. pontban megnevezett más szakterületekre irányul-e (számvitel és pénzügyi beszámoló, stratégiai tervezés stb.). Az MNB célszerűnek tartja, hogy a piacműködtető és az adatszolgáltatási tevékenységet végző vegye figyelembe a szervezett képzésben és gyakorlaton szerzett elméleti ismereteket és készségeket, továbbá a gyakorlati ismereteket is, amelyeket a vezető testületbe jelölt személy korábbi munkája során szerzett.
20. A gyakorlati ismeretek terén az MNB álláspontja szerint javasolt a megfelelően hosszú ideig ellátott vezetői beosztáshoz kapcsolódó gyakorlati és szakmai tapasztalatot figyelembe venni. A rövid ideig tartó vagy ideiglenes beosztások figyelembe vehetők az értékelés során, de azok jellemzően nem elégségesek a megfelelő tapasztalat alátámasztására.

VI. Becsületesség és tisztesség

21. Az MNB elvárja, hogy a vezető testületbe jelölt személy becsületességének és tisztességének megítélése során a piacműködtető és az adatszolgáltatási tevékenységet végző bekérje és ellenőrizze a 2014/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az adatszolgáltatók engedélyezésére, szervezeti követelményeire és az ügyletek általuk történő közzétételére vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2016. június 2-i (EU) 2017/571 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet³ 4. cikkében meghatározott dokumentumokat és azok tartalmát, különös tekintettel arra, hogy
- a) hoztak-e a jelölt személlyel szemben elmarasztaló döntést illetékes hatóság vagy kormányzati szerv által indított bármely fegyelmi jellegű eljárásban, vagy van-e ellene folyamatban ilyen eljárás,
 - b) hoztak-e a jelölt személlyel szemben elmarasztaló döntést pénzügyi vagy adatszolgáltatások nyújtásával vagy valamely vállalkozás irányítását érintő szabálytalansággal vagy csalással kapcsolatban indított polgári jogi eljárásban,
 - c) tagja volt-e a jelölt személy olyan vállalkozás vezető testületének, amellyel szemben illetékes hatóság elmarasztaló döntést hozott, vagy amellyel szemben büntetést szabott ki, vagy amelynek nyilvántartásba vételét vagy engedélyét visszavonta,
 - d) elutasították-e a jelölt személy valamely illetékes hatóság általi nyilvántartásba vételhez vagy engedélyezéshez kötött tevékenység folytatására vonatkozó kérelmét,
 - e) tagja volt-e a jelölt személy olyan vállalkozás vezető testületének, amely a jelölt személy tagságának fennállása során vagy annak megszűnését követő egy éven belül fizetése képtelenné vált vagy felszámolási eljárás hatálya alá került,
 - f) sújtotta-e a jelölt személyt valamely szakmai szervezet büntetéssel, felfüggesztéssel, kizárással vagy egyéb szankcióval csalás, sikkasztás miatt, illetve pénzügyi- vagy

³ HL L 87., 2017.3.31., 126-141. o.

adatszolgáltatással kapcsolatban,

g) szabályszegés vagy mulasztás következtében eltiltották-e a jelölt személyt vezető testületben betöltött tisztség vagy bármely vezetői tevékenység gyakorlásától, elbocsátották-e a vállalkozással fennálló munkaviszonyából vagy felmentették-e egyéb tisztségéből.

22. Az MNB elvárja, hogy a vezető testület tagja haladéktalanul jelentse be a piacműködtetőnek és az adatszolgáltatási tevékenységet végzőnek a fenti körülményeket, alkalmassága újraértékelése érdekében.

23. Az MNB valamennyi vonatkozó nemzeti büntető vagy közigazgatási nyilvántartás figyelembe vételét elvárja, mérlegelve az elmarasztalás vagy vád típusát, a döntéshozó szintjét, a kiszabott büntetést, az eljárás szakaszát és az esetleges rehabilitációs intézkedések hatását. Javasolt figyelembe venni továbbá valamennyi vonatkozó körülményt, beleértve az enyhítő, hivatalos körülményeket és az érintett jogsértést, közigazgatási vagy felügyeleti intézkedést, az időszakot és a tag magatartását a jogsértés, a közigazgatási vagy felügyeleti intézkedés óta, valamint a jogsértés, a közigazgatási vagy felügyeleti intézkedés relevanciáját.

VII. Szakmai függetlenség

24. Indokolt, hogy a piacműködtető és az adatszolgáltatási tevékenységet végző vezető testületének tagja vagy a vezető testületbe jelölt személy beazonosítson és jelentsen a vezető testületnek minden olyan körülményt, amely olyan összeférhetetlenséget eredményezhet, amely csökkentheti tevékenysége független végzését, valamint nem elfogadható befolyásnak teszi ki az alábbi tényezők miatt:

- a) más személyekhez fűződő személyes, szakmai vagy gazdasági kapcsolatok (például a piacműködtető, illetve az adatszolgáltatási tevékenységet végző vagy egy versenytárs piacműködtető, illetve adatszolgáltatási tevékenységet végző érintett részvényesei),
- b) múltban vagy jelenleg betöltött beosztások,
- c) személyes, szakmai vagy gazdasági kapcsolatok a vezető testület más tagjaival vagy vezető tisztségviselőivel (vagy egyéb jogalanyokkal a csoportban),
- d) egyéb gazdasági érdekelttség (például kölcsön a tag vagy a jelölt személy vállalkozásával szemben),
- e) egyéb érdekelttség, beleértve a családi érdekeltséget is, amely tényleges összeférhetetlenséget eredményezhet.

25. Az MNB elvárja, hogy azon körülmények megjelölésekor, amelyek a 24. pont szerint összeférhetetlenséget eredményezhetnek, legalább az kerüljön figyelembevételre, hogy a tag vagy a jelölt személy esetében fennállnak-e az alábbi körülmények:

- a) olyan részvényes volt vagy jelenleg is az, akinek részesedése eléri vagy meghaladja az 5%-os szavazati jogot a piacműködtetőnél vagy az adatszolgáltatási tevékenységet végzőnél,

vagy olyan részvényes tisztségviselője, akinek részesedése eléri vagy meghaladja az 5%-ot a piacműködtetőnél vagy az adatszolgáltatási tevékenységet végzőnél, vagy ilyenekkel közvetlen kapcsolatban áll,

- b) alkalmazásban áll vagy korábban alkalmazásban állt az elmúlt másfél év során vezető beosztásban a piacműködtetőnél, illetve az adatszolgáltatási tevékenységet végzőnél vagy a piacműködtető, illetve az adatszolgáltatási tevékenységet végző csoportjának másik tagjánál,
- c) az elmúlt másfél év során a piacműködtető, illetve az adatszolgáltatási tevékenységet végző vagy a piacműködtető, illetve az adatszolgáltatási tevékenységet végző csoportjának más tagjánál jelentős szakmai tanácsadó vagy piaci tanácsadó megbízója volt vagy olyan alkalmazott volt, aki jelentősen kapcsolódott a nyújtott szolgáltatáshoz,
- d) piacműködtető vezető testülete esetében az elmúlt 18 hónap során 5%-ot elérő vagy azt meghaladó arányú szavazati joggal rendelkező részvényes volt vagy még mindig az, vagy az adott piacon jegyzett vállalat vezető testületének tagja volt vagy még mindig az,
- e) az elmúlt másfél év során valamely piacműködtető vagy adatszolgáltatási tevékenységet végző, illetve a piacműködtető vagy adatszolgáltatási tevékenységet végző csoportjának más tagjánál beszállító, ügyfél vagy valamely beszállító vagy ügyfél tisztségviselője, illetve ahhoz közvetlenül vagy közvetetten jelentősen kapcsolódó személy volt (jelen alpont alkalmazása szempontjából „valamely piacműködtető vagy adatszolgáltatási tevékenységet végző” magában foglalja azt a piacműködtetőt illetve adatszolgáltatási tevékenységet végzőt, amely vezető testületének a személy tagja vagy tagjelöltje, valamint a versenytárs piacműködtetőt illetve adatszolgáltatási tevékenységet végzőt is),
- f) egyéb módon, nem a vezető testület tagjaként szerződéses kapcsolatban állt vagy áll a piacműködtetővel, illetve az adatszolgáltatási tevékenységet végzővel vagy a piacműködtető, illetve az adatszolgáltatási tevékenységet végző csoportjának másik tagjával.

26. Az MNB elvárja, hogy a piacműködtető és az adatszolgáltatási tevékenységet végző vezető testületének tagja vagy a vezető testületbe jelölt személy arról a tényről is tegyen nyilatkozatot a vezető testületnek, ha a 24. pontban ismertetett körülmények tekintetében összeférhetetlenség nem áll fenn.

27. Az MNB meglátása szerint olyan körülmény fennállása, amely összeférhetetlenséget okozhat, nem zárhatja ki önmagában azt, hogy a vezető testület tagja vagy a vezető testületbe jelölt személy a piacműködtető vagy az adatszolgáltatási tevékenységet végző vezető testületének tagja legyen. Az MNB elvárja, hogy a piacműködtető, illetve az adatszolgáltatási tevékenységet végző a kijelölést megelőzően értékeljen valamennyi körülményt, amely összeférhetetlenséget eredményezhet vagy tényleges összeférhetetlenséget eredményez, különösen a vezető testület 28. pont szerinti összeférhetetlenségi szabályzata szerint, és adott esetben döntsön a mérséklő intézkedésekről. A kijelölést követően minden olyan új körülményt szükséges jelezni, amely összeférhetetlenséget eredményezhet vagy konkrét új összeférhetetlenséget

eredményez. Ezt követően a vezető testület dönt a mérséklő intézkedésekről.

28. Az MNB elvárja, hogy a piacműködtető és az adatszolgáltatási tevékenységet végző vezető testülete összeférhetetlenségi szabályzattal, valamint a szabályzat objektív végrehajtását biztosító megfelelési eljárással rendelkezzen. Az összeférhetetlenségi szabályzatnak legalább a következőkre kell kiterjednie:
- a) a tag arra vonatkozó kötelezettsége, hogy a lehető legteljesebb mértékben tartózkodjon az összeférhetetlenséget előidéző cselekményektől,
 - b) példák arra, hogy a vezető testület tagjaként milyen körülmények között merülhetnek fel összeférhetetlenségi esetek,
 - c) a tevékenység megkezdése előtt a tagok átvilágítását és jóváhagyását célzó szigorú eljárás (például mielőtt egy másik vezető testületben részt vehetnének) annak biztosítása érdekében, hogy ne jöjjön létre összeférhetetlenség,
 - d) a tag arra vonatkozó kötelezettsége, hogy azonnal jelentsen be minden olyan eseményt, amely összeférhetlenséghez vezethet vagy vezetett, különös figyelemmel a 24. pontban foglalt körülményekre;
 - e) a tag azon kötelezettsége, hogy tartózkodjon a szavazástól minden olyan kérdésben, ahol a tagság összeférhetetlenséget eredményez, vagy ahol a tag függetlensége vagy a piacműködtető és az adatszolgáltatási tevékenységet végző feladatainak megfelelő ellátása sérelmet szenvedhet,
 - f) megfelelő eljárások annak biztosítására, hogy egy másik féllel kötött tranzakciók független felek közöttinek minősüljenek,
 - g) annak meghatározása, hogy a vezető testület hogyan jár el a szabályzatban foglaltak megsértése esetén.
29. Az MNB elvárja, hogy a vezető testület biztosítsa a piacműködtető és az adatszolgáltatási tevékenységet végző összeférhetetlenségi szabályzatának nyilvánosságát. Az MNB elvárja továbbá, hogy a piacműködtető és az adatszolgáltatási tevékenységet végző vezető testülete tájékoztassa az MNB-t minden jelentős összeférhetlenségről és a vezető testület által meghozott mérséklő intézkedésekről.

VIII. Megfelelő emberi és pénzügyi erőforrások biztosítása a piacműködtető vezető testülete tagjainak felkészítésére és képzésére

30. Elvárás, hogy a piacműködtető vezető testülete tagjai mindvégig képesek legyenek beosztásuk ellátására, többek között a megfelelő képzéseknek köszönhetően. Ajánlott, hogy a piacműködtető készítsen szabályzatot a vezető testület tagjainak felkészítésére vonatkozóan. Az MNB elvárja, hogy a piacműködtető biztosítsa a tagok folyamatos hozzáértését a piacműködtető tevékenysége, szervezeti felépítése, üzleti modellje, kockázatprofilja, szabályozási környezete és vezetési megoldásai, valamint a tagoknak az abban betöltött

szerepe tekintetében. Az MNB ajánlja továbbá, hogy a piacműködtető biztosítsa a szükséges általános és adott esetben egyénre szabott képzéseket annak érdekében, hogy valamennyi tag tudása és ismerete naprakész legyen. A képzési szabályzatot a fentieknek megfelelően úgy kell megalkotni, hogy az előmozdítsa a IX. pont szerinti változatosság iránti érzékenységet a vezető testületben.

31. Az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a képzési szabályzatot a vezető testület felügyeleti tevékenysége körében fogadja el, döntésébe bevonva a jelölő bizottságot, amennyiben ilyen bizottság a piacvezetőnél működik.
32. Az MNB elvárja, hogy a képzési szabályzat tartalmazza az alábbiakat:
 - a) a felkészítésre vonatkozó javaslatok és képzési célkitűzések a vezető testület ügyvezetői és felügyeleti minősége szerint, illetve adott esetben az egyes beosztások vonatkozásában sajátos felelősségük és munkabizottságokban való részvételük figyelembe vételével,
 - b) a részletes képzési program kidolgozásával kapcsolatos felelősségek,
 - c) a pénzügyi és emberi erőforrások, amelyek rendelkezésre állnak a felkészítés és képzés szabályzat szerinti nyújtása érdekében,
 - d) azon egyértelmű eljárás, amely mentén valamennyi vezető testületi tag felkészítést vagy képzést kérhet.
33. Az MNB elvárja a szabályzat és a képzési programok naprakészen tartását, figyelembe véve a vezetési, stratégiai, termékpalettabeli változásokat és egyéb vonatkozó eljárásokat, valamint a jogszabályi változásokat és a piaci fejleményeket.
34. Az MNB javasolja, hogy a piacműködtető értékelési eljárásokat alkalmazzon a képzési programjai hatékonyságának felülvizsgálatára.

IX. Változatosság

35. Célszerű, hogy a piacműködtető tevékenysége természetével, méretével és összetettségével összhangban olyan felvételi és változatossági szabályzatot alkosson, amely biztosítja a vezető testület új tagjainak kiválasztása során a jelöltek képességeinek és kompetenciáinak széleskörű figyelembevételét. Ennek érdekében egyértelmű célkitűzéseket szükséges megállapítani a változatosság biztosítására.
36. Elvárás, hogy a piacműködtető határozza meg az alulreprezentált nemnek a vezető testületben való képviselése arányára vonatkozó célkitűzést, valamint a cél eléréséhez szükséges intézkedéseket.
37. Az MNB elvárja, hogy a felvételi és változatossági szabályzat legalább a képzettségi és szakmai háttérre, a nemre, a korra és a földrajzi származásra terjedjen ki, amely így lehetővé teszi a vezető testületben a széleskörű nézőpontok és tapasztalatok elérhetőségét. A nemzeti jogszabályok sérelme nélkül a változatossági szabályzat biztosítja a hivatkozást a földrajzi származásra, amennyiben a piacműködtető egynél több joghatóság alá tartozik.

38. A nemzeti jogszabályok sérelme nélkül a felvételi és változatossági szabályzat figyelemmel lehet az munkavállalói képviselőre a vezető testületen belül annak érdekében, hogy további szemléletet, megfelelő ismeretet és tapasztalatot adjon a piacműködtető által végzett tevékenységek vonatkozásában.
39. Az MNB elvárja, hogy a piacműködtető kiválasztásra vonatkozó eljárása biztosítsa, hogy a vezető testülete tagjává választható jelöltek listáján szereplő személyek legalább egy olyan, a 35-38. pontban részletezett változatossági feltételnek feleljenek meg, amely jelenleg a vezető testületben nincs képviselve. Indokolt továbbá, hogy a piacműködtető ne vegyen fel vezető testületükbe új tagot kizárólag a változatosság növelése érdekében, amennyiben az a vezető testület egységes vagy az egyes tagok különálló működését vagy alkalmasságát rontja.

X. Nyilvántartás

40. Az MNB elvárja, hogy – a vonatkozó adatvédelmi szabályok sérelme nélkül – a piacműködtető és az adatszolgáltatási tevékenységet végző legalább öt évre visszamenőleg, tartós megőrzést lehetővé tévő formában nyilvántartást vezessen az alábbiakról, és az MNB kérésére azokat rendelkezésre bocsássa:
- a) a vezetői feladatok és felelőségek leírását tartalmazó szabályzat,
 - b) írásbeli megerősítés a jelölt részéről a beosztás követelményeinek való megfelelésről,
 - c) a vezető testületi tag vagy a vezető testület tagjává jelölt személy által nyújtott tájékoztatás más vezető testületben betöltött tisztségekről, beosztásokról vagy szakmai tevékenységekről, amelyek akadályozhatják abbéli képességét, hogy megfelelő mennyiségű időt tudjon ráfordítani a vezető testületre,
 - d) a vezető testületi tag vagy a vezető testület tagjává jelölt személy által nyújtott tájékoztatás ismereteiről, szakképesítéséről és tapasztalatáról,
 - e) az együttes tudás, szakképzettség és tapasztalat értékelése a vezető testületen belül,
 - f) a vezető testületi tag vagy a vezető testület tagjává jelölt személy becsületességéről és tisztességéről szóló értékeléshez beszerzett vagy nyújtott adatok,
 - g) a vezető testületi tag vagy a vezető testület tagjává jelölt személy szakmai függetlenségéről szóló értékeléshez beszerzett vagy nyújtott adatok,
 - h) írásbeli összeférhetlenségi szabályzat és megfelelési eljárás a szabályzat végrehajtására,
 - i) nyilvánosságra hozatal, illetve tájékoztatás az összeférhetlenségre, valamint a jelentős összeférhetlenségre vonatkozó szabályzatok felülvizsgálóiról,
 - j) a piacműködtető vezető testülete tagjainak felkészítésére és képzésére vonatkozó szabályzata,
 - k) felvételi és változatossági szabályzat,

- l) a felvételi eljárásokhoz kapcsolódó, jelen ajánlásban meghatározott követelmények teljesülésének feljegyzései.

XI. Záró rendelkezések

41. Az ajánlás a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 13. § (2) bekezdés i) pontja szerint kiadott, a felügyelt pénzügyi szervezetekre kötelező erővel nem rendelkező szabályozó eszköz. Az MNB által kiadott ajánlás tartalma kifejezi a jogszabályok által támasztott követelményeket, az MNB jogalkalmazási gyakorlata alapján alkalmazni javasolt elveket, illetve módszereket, a piaci szabványokat és szokványokat.
42. Az ajánlásnak való megfelelést az MNB az általa felügyelt pénzügyi szervezetek körében az ellenőrzési és monitoring tevékenysége során figyelemmel kíséri és értékeli, összhangban az általános európai felügyeleti gyakorlattal.
43. Az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy a pénzügyi szervezet az ajánlás tartalmát szabályzatai részévé teheti. Ebben az esetben a pénzügyi szervezet jogosult feltüntetni, hogy vonatkozó szabályzatában foglaltak megfelelnek az MNB által kiadott vonatkozó számú ajánlásnak. Amennyiben a pénzügyi szervezet csupán az ajánlás egyes részeit kívánja szabályzataiban megjeleníteni, úgy az ajánlásra való hivatkozást kerülje, illetve csak az ajánlásból átemelt részek tekintetében alkalmazza.
44. Az MNB a jelen ajánlás alkalmazását 2018. június 15-től várja el az érintett pénzügyi szervezetektől.

Dr. Matolcsy György
a Magyar Nemzeti Bank elnöke